

ግራክ ዝሆኑ ፡ ልጃም ፡ ሐርበኛ ፡

ሂጋ፡ ትግሬ፡ ወትግርኛ ።

ምን ፡ ሰብ ፡ ህጅክ ፡ እት ፡ ረክስ ፡ ቡን፡

ለሳልስ ፡ ክፈል ፡ ሰክል ፡ ወበሊስ ።

ሰክል ፡ እብ ፡ ገረዝግሄር ፡ በኪት ወበሊስ ፡ ምን፡ ማኔ፡
በኪት።

ሰክል ፡ ፕሮግራም ፡ ትግሬ ፡ ወትግርኛ ፡ እንደይ ፡
ልተክንበት ለለትሐዜ ፡ ካላት ፡ በሀለት ፡ ሬድዮ ፡ ስቱድዮ
(radio studio) ረሲቨር ፡ (receiver)
ትራንስሚትንግ ፡ ሰት (transmitting set)
ኤንተና ፡ (antenna) ወናይ ፡ ሕላይ ፡ ላይብረሪ ፡
(music library) ምን ፡ ካያ ፡ ማ።

በሊስ ፡ እሊ ፡ ለእግሉ ፡ ሰመካ ፡ ካላት፡ እት ፡ ሰነት፡
1962 ፡ ምን ፡ መንገስ ፡ አሜሪካ ፡ እብ ፡ ህያብ ፡ ርኩብ
ዐላ ። ሂጋ፡ አምሐርኛ ፡ ዲብ ፡ ምፍጋር፡ ጸሐይ ፡ እትዮጵያ፡
በሀለት ፡ እት ፡ ኢካራ ፡ ሀረር ፡ ወኣጋደን ፡ ወእት ፡
ኤርትራ ፡ ቅርድ ፡ እግል ፡ ትትከል ፡ ሀላ ፡ እላ ፡
ለልብል ፡ አምር ፡ ህዩብ ፡ ዐላ ። እሊ ፡ ምክላ፡ እት ፡

ሰነት : 1626 ዎ 1627 : አይርላንድ
(Ireland)ዲብ : ሐንተ : ምልክ : ዐባይ :
ብርጫያ : እትላ : ዐለት : እቱ : ወክድ : ገበል :
አይርላንድ : እብ : ሂጋሁ : እግል : አልትሃገ : ወእግል :
አልክተብ : ሂጋ : እንግሊዝ : ሌጣ : እግል : ልትመሀር፤
ልክተብ ፤ ልትሃጌ ፤ ወለተንሴ : ለልብል : አምር :
ልትሳነን። ወእብሊ : ሰበብ : እሊ : ምንላ : አላት : ሰሩ :
ዲብ : ድጌ : ድረደዋ : ትኩል : ዐላ ። ወሰሩ : ዲብ :
ኤርትራ ። ወምጉ : ናይ : አምሐርኛ : ፕሮግራም :
ልትጣለቅ : ዐላ ። ወምን : ሰነት 1968 : እንደ :
አንበታ : ሰልፍ : እግል ፣ ሐቴ : ሰዓት : ወሐር :
እግል : ክልኤ : ሰዓት : ትግሬ : ወትግርኛ : እግል :
ልትጣለቅ : እቡ : ተአንበታ ። ወላ : 50 ኪሎዋት :
ሐልት : ለቡ : በዐል : ምግብ ሞጅ : (50
kilowatt medium wave) ትራንስሚተር :
(transmitter) ወረዱም : አንተና :
(antenna) እት : ባክ : ድጌ : መንደፈራ : ቂሾት :
“ዐድ : ዛርና “ ትኩል : ሰበት : ዐላ : መን : አምር :
ገለ : ጃራ : ምን : ገብእ : ሚ : አምና : ለትብል :
ሰአል : ዲብ : ምክ : ግራክዝማዥ : ልጃም : ሰበት :
መጸት : በደላ : ዎክ : ዝሕረት : ትራንስሚተር
(backup transmitter) ለትሐዜና : ሀላ : እት :

ልብል : ዲብ : እንደራሴ : አስተወዳዳሪ :: ወእባ : እባ :
ሐት : ሐቴ : ከሌዋት : ሐልት : ለበን : ነ አይሽ :
ትራንስሚት : ለሐቴ : ዲብ : ቂሾት : ሰላዕ :
ደዳሮ: (ደዋር : መዲነት : አስመራ) ወላ : ሐቴ : ዲብ :
ሬደዮ : መሪና ዲብ : ከርስ : አስመራ : ትክልት : ለዐለት:
ተሀዩበና :: ወዲብ : ወርሕ : ሐምሌ : ሰነት : 1977 :
ጀብሃት : መንደራ : ክም : ጸብጣዥ : ጥያራት : ሐርብ :
እትዮጵያ : እግላ : ዲብ : ደዋር : መንደራ : ለዐላ:
ትራንስሚት : ወአንተና : ተናን : አፍገረያ : ምኑ ::
ወእባ : እባ : እትላ : እት : ሰላዕ : ደዐሮ : ለዐለት :
ንኢሽ : ትራንስሚት : እግል : ንሽቄ : አንበትና ::
አዜማ : ጀብሃት : ሐቆ : 3 ወርሕ : እግላ : እት :
ሰላዕ : ደዐሮ : ለዐለት : ንኢሽ : ትርንስሚት : ላሊ :
እንደ : አተው : አንደደዋ :: አዜማ : ክምሌ : እዩደና :
ዲብላ : እት : ሬደዮ : መሪና : አስመራ : ለዐለት :
ንኢሽ: ትራንስሚት : እግል: ንትናፋዕ : አንበትና ::
እሊ : ከሉ : ክም : መጽእ : ግራክዝማዥ : ልጃም :
አምሩ : ዐላ : "ከወሐዝ : እንዳይ : መጽእ : ገበይ :
ዊሐዝ : : ጽረግ" ለትበል : መሳል : ታላ :: ወላ:
ሀመቱ: ሂጋ : ትግሬ : ወትግርኛ : እብ : ሐገለብ :
አላት : ሬደዮ : ትርንከተን : እግል : ኢትትሽረብ :
እንደ: ፋርሀ : ቱ:: ወላ : ለእግሉ : ትቤ : "ናይ: መዚቃ

: ለይብራሪ “ ለበነዩ : ግራክዝማቸ : ልጃም : ቱ::
ሰልፍ: ምን : ቤት : መዚቃ “ጃኒ “ ለልቡሎ : ጠላኒ
(ዓሙኦ : እግል : አተወብርሀን : ሰጊድ) ገለ : ናይ :
ትግርኛ : ሕላይ : ክም : አከራ : “አበባ : ዐደይ :
ተፋቆሩ“ ናይ : በረኸት : መንግስተአብ : “ዐደዬ :
ዐዲ : ጀጋኑ“ ናይ : አተወብርሀን : ሰጊድ: “አቅብሊኒ :
ሰራይ“ ናይ: አልአማን : ዓብደለጠፍ : “ወለት :
ከረን: ጸዐዳታ“ ጃብር : መከመድ : ወድ : መከበር
“ማቱአ” ለከትበያ : ሕለት : ወእት: ሰነት : 1962:
መከመድ : ዐሰማን : ሳልሕ : ወርዲ (መከመድ : ወርዲ)
ቃና : እንደ : አፍጋራ : እላ : ዲብ መዲነት : አስመራ:
ወ : ከረን : ለሐላያ : አምጸአ :: ወብዕድ : ምን : መዚቃ
ቤት : “ሉፓኖ” ለልቡሎ : ጠላኒ : ወምን : መዚቃ :
ቤት : ግሩንዲንግ : ናይ : አሮ : “አምቡርቶ“
ለልቡሎ : ጠላኒ : ገሌ : ሕላይ : ትግሬ : ወትግርኛ :
ረክባ :: ወሐቆሁ : ምን : አዲስ አበባ : ናይ :
አምሐርኛ : ወናይ : ትግርኛ : ሕላይ : ፍረው : ሀይሉ :
መጻዩ :: ግራክዝማቸ : ልጃም : ከመሸ : ከመሸ : ናይ :
መተንሰዬት : ሐራን : ሕላይ (listeners
choice) ትግባእ : ቤላ :: ከምን : ቁንስል :
መንገስ: ሱዳን : 40: ሕለት : ወምን : ቁንስል : ጠላን
10 : ለገበአ : ወምን : መሸተር : “ኮታሪ” : ለልቡሎ

: ወድ : ህንዲ (ህንድ) ዐደድ : 5 ሕሊት : አምጸአ ::
ወሐቆሁ : ሐልዬት : መዛበር : ትያትር : አስመራ : እታ :
እስቱደዮ : እንደ : ዐደመዮም : ለዐላ : እሉም : ሕላይ :
ክሉ : ቃድሐ : ወመዛገዝ : ሕላይ : ትግሬ : ወትግርኛ :
ራትግ :: ወሐብረ : ለአለቡ : ናይ : መዝቃ : ለይብራሪ :
ፋጥራ ::

ሰአል : ግራክዝማኾ : ልጃም : ከትባይ ፤ ወቀርአይ ፤
አክተበት : ዐላ :: እት : ረአስላ : ወላዲ : ለሸርሐዎ :
እትሊ : ለትወስኮ : ሀላ : ገብእ :

በለሰ : ግራክዝማኾ : ልጃም : መንሸዐይ፤ (critic
or critiquing) ነፍያይ ፤ (editor) ናይ :
አክተበት : ወሀድጋይት (newspaper) ወመርተግይ
ስሩዕ : ዐገል ፤ (grammar) ዐላ :: እብ : አቶ :
አብረሃ : ገብረሀይወት : ናይ : ሀድጋይት : (ጋዘጣ :
ሕብረት :) ነፍያይ (editor in chief) : ለዐላ :
አሮ : ክታብ : ክቱብ : ዐላ :: ለክታብ : ቀደምላ :
መትሐታሙ : ገሌ : ናይ : ትግርኛ : ቃላት ፤ ስሩዕ :
ዐገል ፤ ወክታር : (chronology) እግል : ለርትዕ :
እሉ : እንደ : ቤላ : ሰልፍ : እግል : ግራክዝማኾ :
ልጃም : ሀበዩ :: ግራክዝማኾ : ለክታብ : ክም : ቃርአ :
ለከዐሰላ : (content) ክታብ : ምስላ : ረአስ : ኮሩ :

ሐድ : አክል : አድ : ሕድ : እንደ : ገአ : አረክበዩ ::
ከላ : ረአስ : ኮርላ : ክታብ : ምን : ሕነት “ ምክት :
ምክት : ዳንኪራ “ ልትበሀል : “ ምክት : ምክት : ሚና “
ምን : ትብሎ። ወሐሰ : ማለኒ : በለዩ :: ወላ : ክታብ :
“ ምክት : ምክት : ሚና “ ትበሀላ :: ወሐቆሁ : እንደ :
ታሐታማ : ፈግራ : ወወጀብ : አታባላ :: ለክታብ፡ ዲብላ፡
ወክድ : ለሄይ : ለዐለወ፡ ሰብ፡ ሰልጣት፡ ናቅሽ፡ ማ
ለናሽዕ : ዐላ :: ወአቶ : አብረሃ : ገብረህይወት፡ ሐቆ :
ሐርዬት : ዲብ፡ አዲስ : አበባ : ገዐዛ :: ወብዕድ አቶ፡
ማሞ : ወደነህ : ዲብ : ኤርትራ : ናይ : “ እትዮጵያ፡
ዜና : አገልግሎት፡ ወከል “ ለዐላ : እግላ፡ አሮ፡ እስራኤል፡
”ናይና፡ ማይናይ፡ ዲብ፡ ደማክቆስ” (Our Spy in
Damascus) እብላ : ልብል : ረአስ : ኮር ለክትበዩ :
ናይ : ” ስለላ “ ክታብ፡ ዲብ : አምሐርኛ : ተርጀመዩ ::
ወረአስ : ኮርላ : ክታብ : “ የእስራኤል : ሰላይ :
በደማክቆስ “ እንደ : ቤላ : ተርጀመት : ሀበዩ :: ወሀቱማ
እብ : እንክሩ : ግራአዝማች : ልጃም : እግል፡ ልርአዮ :
እሉ፡ ሐዛ ::

ግራአዝማች : ልጃም : ለክታብ : ክም : ቀርአ : ክምላ፡
ረአስ : ኮሩ : “ የእኛ : ሰላይ : በደማክቆስ “ ምን :
ትብሎ : ግሩም፡ ወመቃራ : ቤለዩ :: ወእብላ : ለክታብ :
“ የእኛ : ሰላይ : በደማክቆስ ” ትበሀላ : ከላ

“የእኛ፡ ሰላይ” ለልብል : ቃል : ለአዳም : ክም :
ምብላስ፡ አፍ : ልትናፋዕ : እቡ : ዐላ :: አቶ : ማም :
ወደነህ : ”የእስራኤል : ሰላይ“ ለቤላ : እቡ : ሰበብ :
ናይ፡ እትዮጵያ : ሰላይ : እግል : ኢልምከል : እንደ :
ቤላቱ :: ጋዜጠኛ : ማም ወደነህ፡ እናስ : ሸሉጥ :
በሀለት : በዐል : ትሕትና : ወፈታይ : ወላድ : ኤርትራ :
ቱ :: ወሀቱማ : ቀደም : ሐርዮት : ኤርትራ : አዲስ :
አበባሁ : ትከምታታ :: ግራክዝማኛ : ልጃም : ክምላ :
ወላዳ፡ ለቤለዎ : እት : ረአስ፡ ሂጋ፡ እንግሊዝ ፤ ጠጡን
ወላቲን፤ ሂጋ : ትግሬ ፤ ትግርኛ ፤ ወአምሐርኛ ፤ ሰኔ፡
መልከን : ሰበት : ዐላ : ምንላ : ብዝሐ : እሊ : ለተሌ :
ሐድ : ቃላት : እብ : ፊደዮ : ልግባእ : ማ : ሀድጋይት
(ጋዜጣ)እግል : ልርታዕ : ለወጅቦ : አምሀረና።

“መኮርፎ : ነፈርቲ” (ትግርኛ) “መኮሊ : ነፈርቲ”
እግል : ልትበሀል ፤ “ጃንሆይ : ዝገበርዎ ቃልሲ”
“ብሐልዮት” እግል : ልትበሀል “ሐዲሽ : ዜና” ምን :
ሕነት : ልትበሀል : “ሕጂ : ዝበጽሐና : ዜና” እግል :
ልትበሀል : ሀላ : እሉ :: ሰበቡ : ሀዬኒ : ተወህንብ፡
በሀለት፡ ዜና : ክል : ዶል : ሐዲስ : ጋር ሰበት፡ ቱ :
ልብለና : ዐላ :: “ተዐጂቦም” ኢቲቤሎ : “ተሰንዮም “
ቦሎ : ክሱሰን “አጃቢ” እብ : ሂጋ : አምሐርኛ : ክም
ሄረሪት : ቱ : ለልትሐሰብ : “ዋርደዮት” በሀለት : ቱ፡

ከምን ፡ ቢሂላ ፡ ትነጀው ፡ ልብለና ፡ ዐላ ። ወብዕድ
ሀዩኒ ፡ “ከሉ ፡ ግዜ” ምን ፡ ሕነት ፡ ልትበሀል፡
“ትንትግ” ዎክ፡ ሀዩኒ ፡ “ወርትግ” እግል፡ ልትበሀል፡
ወ “ናይ ፡ ለሚ ፡ መደብና ፡ አብዚ ፡ ነዐጹ” ምን ፡ ሕነት
ልትበሀል ፡ “ናይ ፡ ለሚ ፡ መደብና ፡ አብዚ ፡ የብቅዕ”
እግል ፡ ልትበሀል ፡ ወጅብ ፡ አማካ ትኩም ፡ ምን፡ ሀመጽ፡
ቃላት ፡ ተሐረዞ ፡ ልብለና ፡ ዐላ። ግራክዝማቸ ፡ ልጃም ፡
ሂጋ ፡ ትግርኛ ፡ እግል ፡ ትትዐመር ፡ ሐምጾር ፡ አድጋማቸ፡
ወረኤይ ፡ ከትብ ፡ ወሀይብ ፡ ዐላ ። ምንላ ፡ ለእግሉ ፡
ከትብ ፡ ዐላ ፡ እሊ ለተሌ ፡ እግል ፡ እንቃም ፡ እፈቴ ።
እት፡ መኳንበቲ ፡ ሰነት ፡ 1970 ፡ እት “ሕብረት”
ጋዜጣ ፡ ሐጪ ፡ ክቱብ ፡ እፍጉር ፡ ዐላ ። ወረክስላ፡
ክቱብ ፡ ክእና፡ ለልብል ፡ ዐላ ፡ “ራእይና ፡ መን ፡
መንዚዐና” (vision)እግላ ፡ ረኤይ ፡ እት ፡ ክልኤ ፡
ክፍለዩ። ለአሮ ፡ ረኤይ ፡ ምን፡ እምነት ፡ ድያነት ፡
ለፈግር ፡ መንገስ ፡ ዐስተር ፡ ለትርኤ ፡ እቡ ፡ ወላ ፡
ካልእ ፡ ረኤይ ፡ ምን፡ ፍለግፊ ፡
(philosophy)ፋታ ፡ ጥብብ ፡ ለፈግር ፡ ዐድ ፡
ለትትዓመር ፤ ለትትቃደም ፤ ለትትመደን ፤ እቡ ፡ ቱ ፡
ለልብል ፡ ዐላ ፡ ፡ ከፋላስፋታትና ፡ እታያ ፡ ሀለው ፡
በሀለቱ ፡ ቱ ። ወእብ፡ ትግሬ ፡ እንደ ፡ ተርጀመት ፡
እግል ፡ መተንሰዩትናማ ፡ ትቃረኣት ። ግራክዝማቸ ፡

ልጃም : ክምላ : ወላዲ : ለቤለዎ : ለሐሺሸቱ : ቅርአት
ፈቴ: ዐለት :: ክምላ : ጥምባለዔታት : እት : ምጥን :
ደነብሩ : እንደ : መዳ : ቃርእ : ልወፅል : ግራክዝማቸ።
ልጃም : ሜ እታ : ክምላልሁ : ዲብላ : ሰፍረት : መከተቡ።
ክታብ : ምክ : ሀድጋይት : ቅሉፅ : ወእታ : ረአሱ :
መናጸር : ክሩይ : ትርኤ ::

ሰአል: ግራክዝማቸ : ልጃም : ሂጋ : ዐረብ :
ወሂጋ: ግእዝ : አምር : ዐላ : መከለካ :

በሊሰ: ሸር : ጌጋ : ልክለክኒ : ድኢኮን : ገሌ :
ታክብ (communicate) : እቤን : ዐላ :: ወክድ።
ወክድ : ምክል : ሊቐ : መዛምራን : ሞነስ : ናይብ: ነፍያይ
ሀድጋይት : (Deputy Editor)ናይ : "ዩዛሬቱ :
እትዮጵያ" ለዐላ : ገሌ : ቃላት : ናይ : ግእዝ: እት :
ፈርጎ : እንሰም። ዐልና :: ወሰኖ : ሰኖ: አስቡሕ :
እግል : ሐቴ : ሰዓት : ለገብእ : ሐዲስ : ቃላት : እግል
ንታይን : ወንምህዝ : ንተክከብ : ዐልና:: ከአቶ :
አርአያ : በላይ : "ዛወያ " እብ : ትግሬ : ሜ
ትቡላ: ቤላ: ከትሰአላ :: "ሸሊል : ምክ: ግረን"
እንብሎ : እት : ልብል: ግራክዝማቸ : ልጃም : በልሳ :
እቱ :: ወእብ : ሂጋ : ዐረብ : "ዛወያ" ርክን

(corner) በሀለት : ቱ። እት : ልብል : እብ : ደግማን
ሀዩ። በልሳ : እቱ :: ከላ : ጋንዩ : ገደም። ሸር :
ጌጋ : ልክለክ : ደኢኮን : ታክብ : እበን : ዐላ : እብል።

ሐው : ወሐዋት : ለሳልስ : ክፈል : ሰክል : ወበለስ :
እትሊ : እንከልስ : ለራብዕ : ክፈል : አስክ :
ነ ሐትም : እልኮም : ደሐን አስም።

ገረዝግሄር : በኪት : ወመኔ : በኪት ።